

**ΚΕΝΤΡΟ ΡΩΣΙΑΣ, ΕΥΡΑΣΙΑΣ και ΝΟΤΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΕΥΡΩΠΗΣ**

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ Δεκεμβρίου 2009

Ομάδα Δημοκρατίας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΟΜΑΔΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
& ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέα καταδίκη του Ιράν από τη Διεθνή Αμνηστία και τον ΟΗΕ
(Ανδρονίκου Μαριέττα)
.....3

Οι προεδρικές εκλογές στη Ρουμανία
(Δημοσθένης Κοράλλης - Χρήστος Νίνης)
.....5

Αφγανιστάν : Κλιμάκωση της βίας κατά των γυναικών
(Μυλωθρίδου Ευτυχία- Παπαδημητροπούλου Γεωργία)
.....9

Ματιές στην Επικαιρότητα
(Δρακάτου Κωνσταντίνα- Κόκαλη Χριστίνα- Παπασουλιώτη Ευαγγελία)
.....17

Επιστημονική εποπτεία και επιμέλεια: Dr Κωνσταντίνος Φίλης

**Copyright © Κέντρο Έρευνας Ρωσίας, Ευρασίας και Νοτιοανατολικής Ευρώπης
2009**

Νέα καταδίκη του Ιράν από τη Διεθνή Αμνηστία και τον ΟΗΕ

Για κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατηγορείται για ακόμα μία φορά το Ιράν μετά από τη δημοσίευση της έκθεσης της Διεθνούς Αμνηστίας για το 2009¹. Το Ιράν βρίσκεται αντιμέτωπο με την καταδίκη από τη διεθνή κοινότητα, καθώς τόσο η Διεθνής Αμνηστία όσο και τα Ηνωμένα Έθνη, μετά από ψήφισμα της αρμόδιας Επιτροπής της Γενικής Συνέλευσης², ψέγουν έντονα την κατάσταση στη χώρα³ και τονίζουν πως οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι ιδιαίτερα σοβαρές⁴ και βρίσκονται στο χειρότερο σημείο των τελευταίων 20 χρόνων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας⁵, οι παραβιάσεις αυξήθηκαν αρκετά τον τελευταίο καιρό και μάλιστα, ειδικά μετά την ολοκλήρωση της εκλογικής διαδικασίας της 12^{ης} Ιουνίου 2009, για την ανάδειξη προέδρου στη χώρα και τα επεισόδια που ακολούθησαν. Πιο συγκεκριμένα, μετά την ανακοίνωση του εκλογικού αποτελέσματος και την επανεκλογή του Mahmoud Ahmadinejad στο προεδρικό αξίωμα, διοργανώθηκαν μαζικές διαδηλώσεις από οπαδούς της αντιπολίτευσης που αμφισβητούσαν έντονα το εκλογικό αποτέλεσμα κατηγορώντας μάλιστα την κυβέρνηση Ahmadinejad για νοθεία⁶. Οι ταραχές που ακολούθησαν οδήγησαν την αστυνομία σε ακρότητες και εκατοντάδες συλλήψεις.

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας, η μεταχείριση των συγκεκριμένων συλληφθέντων από τις αρμόδιες αρχές αλλά και η καταδίκη και κακομεταχείριση οδήγησε το Ιράν στο χειρότερο σημείο της τελευταίας εικοσαετίας σε σχέση με την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πολλοί από τους συλληφθέντες έχουν υποστεί κακομεταχείριση που αγγίζει τα όρια του βασανισμού, ενώ σύμφωνα με τις αρμόδιες αρχές, τουλάχιστον πέντε άνθρωποι έχουν εκτελεστεί και μάλιστα οι δύο δια λιθοβολισμού.

¹ «Εκατοντάδες συλλήψεις μεταρρυθμιστών και επεισόδια μετά τις εκλογές του Ιράν» From: <http://www.in.gr/news/article.asp?lngEntityID=1023420> Accessed : 21/12/09

² Third Committee : Social, Humanitarian and Cultural Committee (SOCHUM)

³ Μη δεσμευτική απόφαση 74-48 ,**Louis Charbonneau** “UN committee slams Iran for post-election crackdown” From :<http://www.iranfocus.com/en/human-rights/un-committee-slams-iran-for-post-election-crackdown-19091.html> Accessed 21/12/09

⁴ “harassment, intimidation and persecution, including by arbitrary arrest, detention or disappearance, of opposition members, journalists and other media representatives, bloggers, lawyers, clerics, human rights defenders, academics, (and) students.. **Ibid** .

⁵ Human rights in Islamic Republic of Iran” From: <http://www.amnesty.org/en/region/iran/report-2009>
<http://www.amnesty.org/en/region/iran/report-2009> Accessed: 21/12/09

⁶ «Κλιμακώνεται η πολιτική ένταση μετά τις προεδρικές εκλογές στο Ιράν» From: <http://www.megatv.com/warzone/pages.asp?catid=15365&subid=2&pubid=2727743> Accessed 21/12/09

Μάλιστα, στην έκθεση που δημοσιεύτηκε, αναφέρεται η περίπτωση του φοιτητή Ebrahim Mehtari, ο οποίος συνελήφθη με την κατηγορία της χρήσης του «facebook» και παρόμοιων σελίδων για τη διαμαρτυρία ενάντια στο εκλογικό αποτέλεσμα. Ο συγκεκριμένος φοιτητής καταγγέλλει πως υπήρξε θύμα κακομεταχείρισης και εξευτελισμού από τις αρμόδιες αρχές και συγκεκριμένα ότι υφίστατο συχνούς ξυλοδαρμούς που περιλάμβαναν χτυπήματα στο κεφάλι, απειλές εκτέλεσης και βασανισμό με τη χρήση τσιγάρων στο πρόσωπο, στο λαιμό και στο κεφάλι. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την έκθεση, ο Ebrahim Mehtari πέντε ημέρες μετά τη σύλληψή του, αφού δέχθηκε να υπογράψει μια ψευδή δήλωση, αφέθηκε αιμόφυρτος στο δρόμο σε μισολιπόθυμη κατάσταση.

Η περίπτωση του Ebrahim, όμως, δεν είναι η μοναδική. Η έκθεση αναφέρεται, επίσης, σε έναν πρώην κρατούμενο, ο οποίος κρατείτο για περισσότερες από 8 εβδομάδες σε ένα κοντέινερ με 75 ακόμα άτομα σε κάποιο κρατητήριο (detention center) στο Kahrizak. Στον συγκεκριμένο επιτράπη να επικοινωνήσει με την οικογένεια του, μόνο 43 ημέρες μετά τη σύλληψή του.

Για τις περιπτώσεις αυτές αλλά και τις παραβιάσεις που εξακολουθούν να λαμβάνουν χώρα στο Ιράν, η αναπληρώτρια διευθύντρια του Προγράμματος Έρευνας και Δράσης της Διεθνούς Αμνηστίας για τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική, Hassiba Hadj Sahraoui, δήλωσε πως «...μέλη των δυνάμεων ασφαλείας και αξιωματούχοι που ευθύνονται για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων πρέπει να λογοδοτήσουν και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να γίνει καμία εκτέλεση...»⁷

Από την άλλη πλευρά, η 3^η Επιτροπή της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών κατέδειξε, με το ψήφισμά της σχετικά με το Ιράν, την αυξανόμενη αντίδραση της διεθνούς κοινότητας στο θέμα της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων⁸ και θα οδηγήσει στην 22^η καταδίκη του Ιράν από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ για θέματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων από το 1985⁹.

Στο σημείο αυτό μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί πως το Ιράν έχει ήδη ξεκινήσει να εκτελεί συλληφθέντες που κατηγορούνται για εμπλοκή στα επεισόδια της επομένης των εκλογών. Η διεθνής κοινότητα, όμως, εξακολουθεί να εκφράζει την αντίθεσή της. Συγκεκριμένα, παρά το μη δεσμευτικό χαρακτήρα της, η απόφαση

⁷ «Καταγγελίες της Διεθνούς Αμνηστίας για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Ιράν», From: http://www.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_kathremote_1_10/12/2009_312626 Accessed 10/12/09

⁸ Η συγκεκριμένη Επιτροπή μάλιστα, προχώρησε σε παρόμοιες αποφάσεις για την Myanmar και τη Νότια Κορέα

⁹ «ΟΗΕ: Καταδίκη της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Ιράν» From: <http://www.naftemporiki.gr/news/cstory.asp?id=1744343> Accessed: 16/12/09

υιοθετήθηκε με 74 ψήφους υπέρ 48 κατά και 59 αποχές σε αντιδιαστολή με αντίστοιχη περσινή απόφαση με 70 ψήφους υπέρ, 51 κατά και 60 αποχές¹⁰.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί η δήλωση του Robert Wood¹¹, ο οποίος αναφέρει πως η συγκεκριμένη απόφαση εκφράζει την έντονη αντίθεση της διεθνούς κοινότητας σε τέτοιου είδους πρακτικές αλλά και τη βαθιά ανησυχία της για την κατάσταση που διακινδυνεύει στο Ιράν. Μάλιστα, αναφέρει ότι οι περισσότερες χώρες που ψήφισαν κατά της απόφασης δεν το έπραξαν επειδή συμφωνούν με τέτοιες πρακτικές αλλά επειδή αντιτίθεντο στην πρακτική της παραδειγματικής προβολής συγκεκριμένων κρατών.

Οι προεδρικές εκλογές στη Ρουμανία

Ο πρώτος γύρος των προεδρικών εκλογών στη Ρουμανία διεξήχθη στις 22 Νοεμβρίου 2009 και ο δεύτερος στις 6 Δεκεμβρίου. Παράλληλα με τις προεδρικές εκλογές του πρώτου γύρου διεξήχθη και ένα δημοψήφισμα που πρότεινε την κατάργηση των δυο κοινοβουλευτικών σωμάτων και τη ενοποίηση τους. Η δημοψηφισματικού χαρακτήρα πρόταση μεταρρύθμισης του πολιτικού συστήματος εγκρίθηκε από το λαό με ποσοστό της τάξεως του 50,16%¹².

Σύμφωνα με το πολιτικό σύστημα της χώρας, ο πρόεδρος διατηρεί το αξίωμά του για πέντε έτη¹³. Για να εκλεγεί χρειάζεται ποσοστό της τάξεως του 50% + 1 όλων των εγγεγραμμένων εκλογέων¹⁴ του πρώτου γύρου. Αν δεν αποκτήσει κανείς από τους υποψηφίους το ποσοστό αυτό, τότε διενεργείται δεύτερος γύρος μεταξύ των δυο υποψηφίων με το μεγαλύτερο ποσοστό. Ο σχετικά πλειοψηφών υποψήφιος στον δεύτερο γύρο χρίζεται πρόεδρος. Αναφορικά με την κομματική ζωή της Ρουμανίας, μπορεί να υποστηριχθεί πως οι ψηφοφόροι έχουν αρκετές επιλογές στη διάθεσή τους, αφού η χώρα διατηρεί ένα πολυκομματικό σύστημα, χωρίς, όμως, κανένα από τα

---

¹⁰ Ibid.

¹¹ « UN condemns Iran's response to post-election unrest », From <http://news.bbc.co.uk/2/hi/8371801.stm> Accessed: 21/12/09

¹² Πριν το δημοψήφισμα η Ρουμανία διατηρούσε δυο νομοθετικά σώματα. Το ένα αριθμούσε 137 γερουσιαστές και το άλλο 334 βουλευτές. Το δημοψήφισμα περιείχε δυο ερωτήσεις: 1) Συμφωνείτε με την υιοθέτηση από την Ρουμανία μοντέλου του ενός νομοθετικού σώματος; 2) Συμφωνείτε με την μείωση του αριθμού των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων σε 300;

¹³ Η θητεία του προέδρου είναι πενταετής. Μεταξύ των ετών 1992 και 2004, η θητεία ήταν τετραετής, αλλά αυξήθηκε μετά το δημοψήφισμα σχετικά με τη συνταγματική αναθεώρηση του 2003. Ένα άτομο μπορεί να παραμείνει στην προεδρία κατ'ανώτατο όριο δύο θητειών, που μπορεί να είναι και συνεχόμενες.

¹⁴ Άρθρο 81 παρ. 2 Ρουμανικού Συντάγματος

κόμματα να έχει αρκετή εκλογική δύναμη για τη δημιουργία αυτοδύναμης μονοκομματικής κυβέρνησης. Έτσι, η άνοδος ενός κόμματος στην εξουσία περνά συχνά από τις διαδικασίες εξεύρεσης ικανών και αξιόπιστων συμμάχων.

Στις πρόσφατες εκλογές του 2009 οι πιο προβεβλημένοι υποψήφιοι, λόγω του παρελθόντος τους αλλά και της δυναμικής τους, ήταν ο Traian Basescu και ο Mircea Geoana. Ο Traian Basescu είναι ο αρχηγός του PD-L, ενός φιλελεύθερου δημοκρατικού κόμματος, του οποίου οι θέσεις έχουν μεταβληθεί αρκετές φορές.¹⁵ Το κόμμα αυτό σήμερα υποστηρίζει την παγίωση της ελεύθερης αγοράς ως μοντέλο οικονομικής οργάνωσης της χώρας και μια ενιαία φορολογική κλίμακα της τάξεως του 16%. Είναι, επίσης, υπέρμαχο της συνταγματικής μεταρρύθμισης, ούτως ώστε να επέλθει η αποκέντρωση στη δημόσια διοίκηση και να δοθεί μεγαλύτερη ώθηση στις οχτώ αναπτυσσόμενες περιοχές¹⁶.

Στον αντίποδα του κόμματος του Basescu βρίσκεται το σοσιαλδημοκρατικό κόμμα του Mircea Geoana. Σε μια χώρα όπου οι πολιτικές ισορροπίες είναι πολύ λεπτές και η τοποθέτηση των κομμάτων στον ιδεολογικό άξονα είναι αρκετά σχετική, μπορούμε να κατατάξουμε το κόμμα αυτό στην κεντροαριστερά.

Παρά τα έστω και ελάχιστα ιδεολογικά χαρακτηριστικά που προσπάθησαν οι δύο υποψήφιοι να προσδώσουν στον αγώνα τους, το διακύβευμα των εκλογών δεν ήταν ο πολιτικός και ιδεολογικός προσανατολισμός της χώρας αλλά η ανάδειξη σταθερής κυβέρνησης, ούτως ώστε να αποκτήσει το κράτος ένα διαχειριστή της πολύ άσχημης οικονομικής του κατάστασης. Για το λόγο αυτό η προεκλογική διαμάχη μεταξύ των δυο διεκδικητών της εξουσίας εξαντλήθηκε σχεδόν αποκλειστικά στους τρόπους διαχείρισης της οικονομικής κρίσης.

Ο Geoana ήταν υπέρμαχος της αύξησης των δημοσίων επενδύσεων και της καταπολέμησης της ύφεσης ενώ παράλληλα υποσχέθηκε δραστικά μέτρα για τη βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών, όπως η ανέγερση διαμερισμάτων που απευθύνονται σε φτωχές εισοδηματικές τάξεις αλλά και η χορήγηση χαμηλότοκων δανείων στις επιχειρήσεις με σκοπό τη βιωσιμότητά τους και την αύξηση των θέσεων εργασίας. Ο αντίπαλός του, από την άλλη, δεσμεύτηκε να μειώσει τα δημόσια έξοδα

---

¹⁵ Το πολιτικό δόγμα του Δημοκρατικού Κόμματος έχει μετατοπιστεί από την κοινωνική δημοκρατία στην μετριοπάθεια και από το 2004 σε ισχυρότερο συντηρητισμό συνδυασμένο με τον οικονομικό φιλελευθερισμό και μεταρρυθμίσεις.

¹⁶ Οι αναπτυσσόμενες περιοχές της Ρουμανίας αναφέρονται σε οχτώ περιφερειακές διαιρέσεις που δημιουργήθηκαν στη χώρα το 1998 με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό της περιφερειακής ανάπτυξης καθώς αυτή προχωρούσε προς την ένταξή της στη Ε.Ε.

και να επιφέρει με τις πολιτικές του ισότητα και δικαιοσύνη στους πολίτες των επαρχιών.

Τα αποτελέσματα του πρώτου γύρου έδωσαν ισχυρή πλειοψηφία στον Basescu με ποσοστό 32,44% των ψήφων ενώ ο Geoana πήρε το 31,15%.

Έπειτα από τα αποτελέσματα του πρώτου γύρου, τα οποία δεν έδωσαν τη δυνατότητα σε έναν από τους δύο κύριους υποψηφίους να ανακηρύξει τον εαυτό του νικητή, επακολούθησε ένας άκρως επεισοδιακός, «χιτσκοκικός» δεύτερος γύρος, ο οποίος ανέδειξε οριακά τον νυν πρόεδρο της Ρουμανίας, Traian Basescu, νικητή των προεδρικών εκλογών. Το ποσοστό του Traian Basescu ήταν 50.37 % έναντι 49.63 % που έλαβε ο Mircea Geoana.

Αν κάποιος θελήσει να εξετάσει βαθύτερα το αποτέλεσμα, θα μπορούσε να κατανοήσει ότι ο Traian Basescu δεν είχε τους ίδιους οικονομικούς και πολιτικούς¹⁷ πόρους και την εύνοια των μέσων ενημέρωσης, την οποία απόλαυσε ο Mircea Geoana¹⁸. Αν και θα μπορούσε κανείς να πει ότι ο Basescu, αν το θελήσει, είναι ικανός να τραβήξει τον φακό επάνω του¹⁹, ο Geoana, ένας άνθρωπος εκ φύσεως κομπός και έχοντας λάβει δυτικόφιλη εκπαίδευση, προσπάθησε να επιδείξει ένα πρόσωπο δυναμικό αλλά ταυτόχρονα συναινετικό για να μπορέσει να προσελκύσει εκείνο το τμήμα των ψηφοφόρων, το οποίο εμφανιζόταν διστακτικό απέναντι στον επίσης δυναμικό αλλά την ίδια στιγμή επιθετικό και αυταρχικό χαρακτήρα του Basescu. Βέβαια, παρά την ιδιοσυγκρασία των δύο υποψηφίων, που αναμφίβολα συνέβαλε κατά κάποιο τρόπο στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος, εκείνο το στοιχείο που έδωσε την αποφασιστική ώθηση για την τελική επικράτηση ήταν τελικά η ψήφος της ρουμανικής ομογένειας. Ο Geoana, μονάχα με την ψήφο των μόνιμως διαμενόντων Ρουμάνων, είχε κατακτήσει την πρώτη θέση. Ωστόσο, το 78 % των 14.738 ψήφων των ομογενών, το προσεταιρίστηκε ο Basescu. Ο Geoana προσπάθησε να ανατρέψει το εις βάρος του αποτέλεσμα δια της δικαστικής οδού αλλά η απόπειρα αυτή δεν τελεσφόρησε σε καμία περίπτωση²⁰.

---

¹⁷ Ο Mircea Geoana μετά το πέρας του 1^{ου} γύρου κέρδισε την υποστήριξη του Crin Antonescu από το (PNL) που κατέταξε τρίτος με ποσοστό 20.02 % και του υποψηφίου του μειονοτικού κόμματος της Δημοκρατικής Ένωσης των Ούγγρων στη Ρουμανία (UDMR).

¹⁸ Ο Geoana έχει ισχυρές επαφές με μεγιστάνες των ΜΜΕ και μεγάλων επιχειρήσεων της Ρουμανίας

¹⁹ Στις προεδρικές εκλογές του 2004, κατά την διάρκεια τηλεοπτικής συνέντευξης με τον τότε αντίπαλο του Adrian Nastase, του έδωσε ένα χαρτί που έλεγε το εξής "Put it in your pocket and read it when you are away! Με αυτόν τον τρόπο δημιούργησε μεγάλη συζήτηση στους εγχώριους πολιτικούς κύκλους.

²⁰ Το Ανώτατο Ρουμανικό Δικαστήριο, έπειτα από αίτημα του Geoana, αποφάσισε να επανακαταμετρήσει 138.000 ψήφους οι οποίες τελικά δεν έπαιξαν κανένα ρόλο στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος.

Επιπρόσθετα, μπορούμε να βγάλουμε κάποια χρήσιμα συμπεράσματα για τη συμπεριφορά του εκλογικού σώματος από τη μια και τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος από την άλλη.

Πρώτον, ήταν πολύ θετικό το γεγονός ότι διενεργήθηκε με απόλυτο σεβασμό στις διατάξεις του Κανονισμού του Κογκρέσου και του Συντάγματος η διαδικασία προτάσεως μομφής εναντίον της κυβέρνησης για πρώτη φορά από την αλλαγή του πολιτικο-κοινωνικο-οικονομικού μοντέλου της Ρουμανίας. Όντως, το σύνολο των διατάξεων τηρήθηκε στο ακέραιο και δεν χρειάστηκε καμία παρεμβολή από κάποιο εργατικό σωματείο²¹.

Δεύτερον, από ό,τι φαίνεται από τα μέχρι τώρα στοιχεία, η αντιπολίτευση παρά τις όποιες κατηγορίες που εκτοξεύει ότι κατά τη διάρκεια των εκλογών υπήρξε εκτεταμένο κύμα νοθείας, ο Geoana, έστω με δυσπιστία, δέχτηκε την κατακύρωση του αποτελέσματος από το Ανώτατο Δικαστήριο και δεν κάλεσε σύσσωμη την αντιπολίτευση να ακυρώσει de facto με διαδηλώσεις το αποτέλεσμα, όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες των Βαλκανίων²².

Τρίτον, το εκλογικό σώμα χωρίζεται σε πολίτες που ζουν στην ύπαιθρο και σε πολίτες, οι οποίοι εκμεταλλευόμενοι την οικονομική ανάπτυξη των προηγούμενων ετών, μετοίκησαν στις πόλεις και βρήκαν δουλειά κυρίως στον εκτεταμένο ρουμανικό δημόσιο τομέα. Αυτά τα δύο μεγάλα τμήματα του εκλογικού σώματος παρουσιάζουν σαφώς διαφορετική εκλογική συμπεριφορά. Ο μεν αγροτικός-ημιαστικός πληθυσμός, ο οποίος ευνοήθηκε δραματικά από την αγροτική μεταρρύθμιση στην μετά-Causescu περίοδο, φοβάται την αλλαγή του κρατούντος οικονομικού μοντέλου, το οποίο στηρίζεται στον ρουμανικό δημόσιο τομέα και το γύρω από αυτόν πελατειακό-ευνοιοκρατικό σύστημα, και δεν δέχεται καμία έκπτωση του επιπέδου του παρεχομένου κράτους πρόνοιας. Έτσι, υποστήριξε με θέρμη τον Geoana που υποστήριζε μεγαλύτερο έλεγχο της οικονομίας από το κράτος. Αντιθέτως, ο αστικός πληθυσμός, ο οποίος επιθυμεί την άνοδο του βιοτικού επιπέδου μέσω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στη λειτουργία του κράτους, όπως την πάταξη της διαφθοράς και

---

²¹ Τον Ιούνιο του 1990 έλαβε χώρα αυτό το οποίο είναι γνωστό στη ρουμανική κοινωνία ως ‘ June 1990 Mineriad ‘ κατά την διάρκεια του οποίου η νεοεκλεγείσα κυβέρνηση κάλεσε τους μεταλλωρύχους από την Jiu Valley με σκοπό την καταστολή της καθιστικής διαμαρτυρίας φοιτητών στην κεντρική πλατεία του Βουκουρεστίου που οδήγησε σε 7 θανάτους και εκατοντάδες τραυματίες.

²² Παράδειγμα αυτού είναι η υποβόσκουσα ένταση που επικρατεί στην Αλβανία λόγω της επιμονής του Σοσιαλιστικού Κόμματος να μην δέχεται το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών του προηγούμενου καλοκαιριού δημιουργώντας οχλήσεις στην κυβέρνηση με την συνεχή κλήση των εργατών σε απεργίες και συλλαλητήρια.

την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων, υποστήριξε τον Basescu που ασμένως δέχεται τη μείωση της σπατάλης στο Δημόσιο και τις απαραίτητες, όμως, επώδυνες μεταρρυθμίσεις, για την ανάπτυξη της χώρας.

Τέταρτον, το εκλογικό σώμα φάνηκε να ταυτίζεται με τα προσωπικά χαρακτηριστικά της ιδιοσυγκρασίας των υποψηφίων και όχι με το ιδεολογικό πρόγραμμα τους. Αυτό το γεγονός ερμηνεύεται ως εξής: σε ένα πρώτο επίπεδο, για το εκλογικό σώμα είναι πολύ πιο εύκολο να συνταυτιστεί με τα πρόσωπα παρά με ιδεολογίες διότι τα πρόσωπα αποτελούν φορείς ιδιοτήτων και συμπεριφορών που είναι πιο αναγνωρίσιμες από τους εκλογείς. Σε ένα δεύτερο επίπεδο, σε περιόδους κρίσης οι θεσμοί παρουσιάζουν καθίζηση ή δεν υφίστανται καθόλου κατά την διάρκεια αυτής και ως εκ τούτου η προσωπικότητα και το υποκειμενικό σύστημα διαβάθμισης και αξιολόγησης των καταστάσεων του ηγέτη αναδύεται στην επιφάνεια και καθίσταται ο πυρήνας γύρω από τον οποίο χωροθετούνται μελλοντικές δράσεις αντιμετώπισης της κρίσης²³.

Σε τελική ανάλυση, είναι πρωτίστως προς το συμφέρον της ρουμανικής κοινωνίας το γεγονός ότι η κρίση βαίνει προς τελική αποκλιμάκωση διότι πέρα από την περαιτέρω επιβράδυνση της χορήγησης της οικονομικής βοήθειας από το ΔΝΤ, ίσως να είχε ως αποτέλεσμα την προκήρυξη πρόωρων βουλευτικών εκλογών διότι, όπως ορίζει το ρουμανικό Σύνταγμα²⁴, η Βουλή διαλύεται αυτοδικαίως σε περίπτωση που δεν έχει σχηματισθεί κυβέρνηση, η οποία να απολαμβάνει της εμπιστοσύνης της Βουλής²⁵, έπειτα από 60 ημέρες από την πρώτη διερευνητική εντολή σχηματισμού της και ενώ έχουν ήδη απορριφθεί δύο διερευνητικές εντολές.

Αφγανιστάν: κλιμάκωση της βίας κατά των γυναικών

Στη διάρκεια του εμφύλιου πολέμου στις αρχές της δεκαετίας του 90' ο βιασμός και η σεξουαλική βία κατά των γυναικών ήταν φαινόμενα που μάστιζαν την αφγανική κοινωνία. Οι γυναίκες στο Αφγανιστάν σήμερα, έχοντας βιώσει τη

²³ Αρβανιτόπουλος, Κωνσταντίνος *Συλλογικό έργο: '30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής 1974-2004', 'Ο Ρόλος των Ηγετών στην Διαμόρφωση της Εξωτερικής Πολιτικής'*, σελ. 302-304 εκδόσεις Λιβάνη, 2005

²⁴ Άρθρο 89 παρ. 1 του Ρουμανικού Συντάγματος

²⁵ Μετά την επιτυχή πρόταση μομφής έναντι της κυβέρνησης Emil Boc, ο Basescu πρότεινε για πρωθυπουργό τον Lucian Croitoru που απορρίφθηκε λίγο καιρό μετά όπως και ο Liviu Negoita.

σκληρότητα του καθεστώτος των Ταλιμπάν, αρχίζουν δειλά-δειλά να δίνουν έμφαση στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην κατάφωρη παραβίασή τους.

Είναι γεγονός ότι τα δικαιώματα των γυναικών στη χώρα έχουν βελτιωθεί αισθητά μετά την ανατροπή των Ταλιμπάν το 2001, καθώς το καθεστώς του Ισλάμ που είχαν εγκαθιδρύσει απαγόρευε στις γυναίκες να ασχολούνται με οποιαδήποτε μορφή εργασίας, να φοιτούν στο σχολείο και να βγαίνουν από τα σπίτια τους χωρίς να συνοδεύονται από κάποιον άρρενα συγγενή ή τον σύζυγό τους. Είναι γεγονός, επίσης, ότι το Αφγανιστάν αποτελεί μια κλειστή και συντηρητική μουσουλμανική κοινωνία, ιδιαίτερα στις απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές, όπου τα ήθη και τα έθιμα συχνά υποκαθιστούν τους κανόνες και τις αρχές του κράτους.

Τα Ηνωμένα Έθνη δήλωσαν πως η κλιμακούμενη βία κατά των γυναικών είναι εκτεταμένη και ενσωματωμένη στην αφγανική κοινωνία ²⁶. Η υπεύθυνη για τα ανθρώπινα δικαιώματα της αποστολής του ΟΗΕ στο Αφγανιστάν, Norah Niland, σε συνέντευξή της στην αφγανική πρωτεύουσα, Καμπούλ, τόνισε πως τα φαινόμενα βίας και επιθετικής συμπεριφοράς δεν τιμωρούνται ούτε πατάσσονται από τους θεσμούς και τις αρχές της διοίκησης με αποτέλεσμα να διαιωνίζονται. Οι γυναίκες πέφτουν θύματα βιασμού μέσα στα ίδια τους τα σπίτια, στα χωριά και στα κρατητήρια αποδεικνύοντας με αυτόν τον τρόπο την ασυδοσία που επικρατεί, ενώ όσες γυναίκες βιάζονται μέσα στα πλαίσια της οικογενειακής εστίας συχνά διώκονται για μοιχεία. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία, από τον Μάρτιο του 2007 μέχρι και σήμερα τα κρούσματα βίας που έχουν λάβει χώρα στο Αφγανιστάν ενάντια σε γυναίκες και ανήλικα κορίτσια έχουν αυξηθεί κατά 40%. Οι υπηρεσίες του ΟΗΕ δηλώνουν πως η μεγάλη αυτή αύξηση είναι αποτέλεσμα της όλο και πιο συχνής καταγγελίας περιπτώσεων βίας. Σήμερα όλο και περισσότερες γυναίκες βιώνοντας όλες αυτές τις άσχημες καταστάσεις καθημερινά αποκτούν θάρρος και προβαίνουν σε συχνές καταγγελίες σεξουαλικής και ψυχικής κακοποίησης. Ο ΟΗΕ, στα πλαίσια της εξάλειψης της βίας κατά των γυναικών στο Αφγανιστάν πραγματοποίησε μια εκστρατεία 16 ημερών (25/11-10/12) ²⁷, με την οποία καλούσε την αφγανική

---

²⁶ «UN deplors widespread violence against Afghan women» from:
http://www.nrguardiannews.com/world/article02/indexn2_html?pdate=011209&ptitle=UN%20deplors%20wide%20spread%20violence%20against%20Afghan%20women Accessed: 27/12/09

²⁷ «UN backed campaign seeks to stem “widespread” violence against Afghan women» from:
<http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=33091&Cr=violence+against+women&Cr1> Accessed 2/12/09

κυβέρνηση να περιλάβει ρητή αναφορά στον βιασμό ενώ παράλληλα καθιστούσε τις αρχές υπεύθυνες για την εξάλειψη αυτού του εγκλήματος.

Από την άλλη πλευρά, η ανεξάρτητη «Επιτροπή Ανθρωπίνων δικαιωμάτων» (Afghan Independent Human Rights Commission, AIHRC)²⁸ υποστηρίζει πως η πενία, το φαινόμενο της ατιμωρησίας και η αδυναμία των φορέων εξουσίας να επιβάλλουν τη νομιμότητα συμβάλλουν στην ουσιαστική άνοδο της βίας κατά των γυναικών, όπως είναι η κακομεταχείριση και η επιθετική συμπεριφορά, ενώ η καταπίεση εκδηλώνεται πολύ συχνά μέσω των καταναγκαστικών γάμων νεαρών κοριτσιών με άντρες μεγαλύτερης ηλικίας. Επίσης, στην τελευταία έκθεσή της η ανθρωπιστική οργάνωση «Womankind Worldwide»²⁹ αναφέρει ότι το 80% των Αφγανών γυναικών υφίστανται τις συνέπειες της ενδοοικογενειακής βίας, πάνω από το 60% του συνόλου των γάμων στη χώρα είναι καταναγκαστικοί και τα μισά από τα κορίτσια παντρεύονται πριν να κλείσουν τα 16 τους χρόνια. Αν και έχουν περάσει 7 χρόνια που οι ΗΠΑ και η Μεγάλη Βρετανία έδωσαν τέλος στο καταπιεστικό σύστημα εξουσίας των Ταλιμπάν, η έκθεση της οργάνωσης υποστηρίζει ότι οι συνθήκες ζωής των γυναικών δεν έχουν αλλάξει προς το καλύτερο, ενώ για μερικές γυναίκες η ζωή είναι ακόμα χειρότερη από την εποχή των Ταλιμπάν. Παρά τις προσπάθειες που γίνονται καθημερινά ώστε οι γυναίκες να αποκτήσουν την αυτονομία και την χειραφέτησή τους, δυστυχώς καμία ουσιαστική μεταβολή δεν έχει πραγματοποιηθεί. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο αριθμός των γυναικών που αποπειράθηκαν να αυτοκτονήσουν την περσινή χρονιά ήταν 626 κι από αυτές πέθαναν οι 130. Τα κρούσματα βιασμών επίσης αυξήθηκαν· το 2006 καταγράφηκαν 1545 υποθέσεις βίας κατά γυναικών, ανάμεσα σε αυτές ήταν και 34 βιασμοί, ενώ το 2007 τα περιστατικά βίας ήταν 2374.

Η Διεθνής Αμνηστία αναφέρει σε πρόσφατη έκθεσή της με τίτλο «Afghanistan: women still under attack – a systematic failure to protect»³⁰ πως η διεθνής κοινότητα έχει αθετήσει τις υποσχέσεις της για ειρήνη και ισότητα των γυναικών στο

---

²⁸ Η Αφγανική ανεξάρτητη επιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων συστάθηκε βάσει της Συμφωνίας της Βόννης και βάσει του διατάγματος του Προέδρου της Προσωρινής Διοίκησης, 6 Ιουνίου 2002 και βάσει της 134/48 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ το 1993 και τις αρχές του Παρισιού και επί τη βάση του άρθρου 58 του Συντάγματος της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Αφγανιστάν. Η επιτροπή τώρα ασκεί τις δραστηριότητές της στους τομείς της προώθησης, παρακολούθησης και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Βλέπε: www.aihrc.org.af/

²⁹ Μια ανθρωπιστική οργάνωση που σε συνεργασία με τις γυναικείες οργανώσεις σε όλο τον κόσμο στοχεύει στο να μειωθεί η βία κατά των γυναικών και να υποστηρίξουν τις γυναίκες ώστε οι ίδιες να διαδραματίσουν ένα ενεργό ρόλο στην κοινωνία. Βλέπε: www.womankind.org.uk

³⁰ «Afghanistan: women still under attack – a systematic failure to protect» from <http://www.amnesty.org/en/library/info/ASA11/007/2005> Accessed 27/11/09

Αφγανιστάν. Οι ανεξέλεγκτες διακρίσεις, η βία και η αβεβαιότητα για την τύχη και το μέλλον των γυναικών είναι φαινόμενα που χαρακτηρίζουν την καθημερινή ζωή των πολιτών στη χώρα. Οι ανησυχίες των Αφγανών γυναικών σχετικά με τη διαδεδομένη ενδοοικογενειακή βία, τους καταναγκαστικούς γάμους και τους βιασμούς από ένοπλες ομάδες είναι έκδηλες. Σε πολλές περιπτώσεις, νεαρά ανήλικα κορίτσια ηλικίας οχτώ ετών αναγκάζονται να παντρευτούν ηλικιωμένους άντρες, ενώ ο κίνδυνος βιασμού και σεξουαλικής βίας από μέλη ένοπλων φατριών και πρώην μαχητών είναι μεγάλος. Δυστυχώς, αυτά τα βίαια εγκλήματα συνεχίζονται με την ενεργή υποστήριξη ή την παθητική συνενοχή κρατικών οργάνων, ένοπλων ομάδων, οικογενειών και κοινοτήτων, αποδεικνύοντας με αυτόν τον τρόπο πως οι γυναίκες στο Αφγανιστάν δεν έχουν καμία δυνατότητα προσφυγής στη δικαιοσύνη. Ακόμα και όταν μια γυναίκα κατορθώσει να προσεγγίσει την αστυνομία³¹ ή τα δικαστήρια, αντιμετωπίζει ακραίες διακρίσεις, ενώ είναι αναμφίβολο εάν αυτά θα καταφέρουν να εξετάσουν τις καταγγελίες της. Το ισχύον ποινικό δικαστικό σύστημα αδυνατεί να προστατεύσει τα δικαιώματα των γυναικών στη ζωή, την σωματική τους ακεραιότητα και ασφάλεια, ενώ η λανθασμένη λειτουργία του συμβάλει στο να αυξηθεί ο κίνδυνος της κακοποίησης των γυναικών. Η Διεθνής Αμνηστία, από την μεριά της, καλεί τη διεθνή κοινότητα και την αφγανική Προσωρινή Διοίκηση να ενεργήσουν ταχύτατα ώστε να οικοδομήσουν ένα ικανό σύστημα ποινικής δικαιοσύνης που θα ικανοποιεί το δικαίωμα των γυναικών να ζουν ελεύθερες από κάθε μορφή βίας³².

Αξίζει να σημειωθεί πως το Αφγανιστάν επικύρωσε πρόσφατα τη Σύμβαση για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διακρίσεων Κατά των Γυναικών (CEDAW)³³ και το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Καταστατικό της Ρώμης),³⁴ ενώ μετέχει, επίσης, σε αρκετές άλλες σημαντικές διεθνείς συνθήκες, δημιουργώντας την αίσθηση πως στο μέλλον θα καταφέρει να εξαλείψει κάθε μορφή κακοποίησης των γυναικών.

³¹ *Afghanistan: Re-establishment of police in order to protect human rights*. From: <http://www.web.amnesty.org/library/index/engasa110032003> Accessed 23/11/09

³² *Afghanistan: Attacking women still existing*. From: www.amnesty.org.gr/library/news/2005/2005-05-30-1.htm Accessed 23/11/09

³³ Η Σύμβαση CEDAW εγκρίθηκε το 1979 από την Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, αποτελείται από ένα Προοίμιο και 30 άρθρα. Η σύμβαση ορίζει τις διακρίσεις κατά των γυναικών ως κάθε διάκριση, αποκλεισμό ή περιορισμό που πραγματοποιούνται βάση του φύλου που έχει ως αποτέλεσμα ή στόχο την φαλκίδευση, ή ακυρώνει την αναγνώριση, την απόλαυση ή την άσκηση εκ μέρους των γυναικών της ιδιότητας της ισότητας μεταξύ των ανδρών και των θεμελιωδών ελευθεριών, στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα. Βλέπε: <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/>

³⁴ Το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο είναι μόνιμο δικαστικό όργανο και διώκει ποινικά πρόσωπα που σχετίζονται με τα εγκλήματα της γενοκτονίας, της ανθρωποκτονίας και τα εγκλήματα πολέμου. Ιδρύθηκε την 1^η Ιουλίου του 2002, ενώ το Καταστατικό της Ρώμης για το ΔΠΔ εγκρίθηκε στις 17 Ιουλίου του 1998 και υπογράφηκε από 139 κράτη. Βλέπε http://www.europa.eu/legislation_summaries/human_rights_in_third_countries/r10150_el.htm

Αξιοσημείωτη είναι η προσπάθεια που καταβάλει η διεθνής οργάνωση καλώντας την κυβέρνηση του Αφγανιστάν να λάβει τα κατάλληλα μέτρα που θα συμβάλουν στον τερματισμό της βίας και της κακοποίησης των γυναικών στη χώρα, ενώ επιπρόσθετα ζητά την περαιτέρω εκπαίδευση του δικαστικού σώματος και της αστυνομίας ώστε να μην προβαίνουν σε κατάφωρη παραβίαση των δικαιωμάτων των γυναικών αλλά να τις προστατεύουν από οποιαδήποτε μορφή βίας. Ακόμα, η Διεθνής Αμνηστία ζητά από την αφγανική κυβέρνηση να μην επικαλείται κανένα στοιχείο του πολιτισμού της, όπως έθιμα, παραδόσεις και θρησκευτικά θέματα για να αποφύγει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά στον σεβασμό των αξιών και των ελευθεριών των γυναικών καθώς επίσης, την τροποποίηση, αναθεώρηση και κατάργηση των κανονισμών και των πρακτικών που αποτελούν διακρίσεις κατά των γυναικών σε οικογενειακά ζητήματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24^{ης} Απριλίου 2009 σχετικά με τα δικαιώματα των γυναικών στο Αφγανιστάν.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο³⁵,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Αφγανιστάν εντάσσεται σε πολλά διεθνή μέσα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, ιδίως στη Σύμβαση για την κατάργηση όλων των μορφών διακρίσεων σε βάρος των γυναικών και τη διεθνή σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού,

Β. λαμβάνοντας υπόψη το Σύνταγμα του Αφγανιστάν της 4ης Ιανουαρίου 2004 και ιδίως το άρθρο 22 που προβλέπει ότι "οι πολίτες το« Αφγανιστάν, άνδρες και γυναίκες, έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις έναντι του νόμου" καθώς και τη συμβατότητά του με τις διεθνείς συνθήκες που έχει κυρώσει το Αφγανιστάν,

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο οικογενειακός κώδικας του Αφγανιστάν, που περιέχει από τα τέλη της δεκαετίας του '70 ορισμένες διατάξεις οι οποίες αναγνωρίζουν δικαιώματα στις γυναίκες σε σχέση με την υγεία και την εκπαίδευση και λαμβάνοντας υπόψη ότι πραγματοποιείται σήμερα αναθεώρηση του κώδικα αυτού

---

³⁵ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2009-0309+0+DOC+XML+V0//EL>

προκειμένου να καταστεί συμβατός με το Σύνταγμα του 2004,

Δ. υπενθυμίζοντας την σύσταση της Ανεξάρτητης επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου τον Ιούνιο του 2002 εν συνεχεία των συμφωνιών της Βόννης στις 5 Δεκεμβρίου 2001, υπό την προεδρία της Sima Samar και το ρόλο που διαδραματίζει για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,

Ε. λαμβάνοντας υπόψη το νέο σχέδιο νόμου για το προσωπικό καθεστώς των συιτισών γυναικών που ενεκρίθη πρόσφατα από τα δύο σώματα του κοινοβουλίου του Αφγανιστάν το οποίο επιβάλλει σοβαρούς περιορισμούς στην ελευθερία κίνησης των γυναικών, αρνούμενο το δικαίωμά τους να εξέρχονται από τις οικίες τους εκτός εάν συντρέχουν "εύλογοι σκοποί" απαιτώντας από τις γυναίκες να υφίστανται τις σεξουαλικές επιθυμίες των συζύγων τους νομιμοποιώντας έτσι τον "γαμήλιο βιασμό", καθώς και προωθώντας τις διακρίσεις σε βάρος των γυναικών στους τομείς του γάμου, του διαζυγίου, της κληρονομιάς και της πρόσβασης στην εκπαίδευση, διατάξεις που δεν ευθυγραμμίζονται με τους διεθνείς κανόνες για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ιδιαίτερα τα δικαιώματα των γυναικών,

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σχέδιο αυτό νόμου το οποίο αφορά το 15-20% του πληθυσμού δεν εφαρμόζεται ακόμη δεδομένου ότι δεν έχει δημοσιευθεί στην επίσημη εφημερίδα της κυβέρνησης έστω και αν έχει ήδη υπογραφεί από τον Πρόεδρο του Αφγανιστάν Χαμίτ Καρζάϊ,

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ίδιο σχέδιο αυτό νόμου, μετά τις επικρίσεις που δέχθηκε τόσο στο Αφγανιστάν όσο και στο εξωτερικό παραπέμφθηκε στον υπουργό δικαιοσύνης του Αφγανιστάν προκειμένου να εξακριβωθεί η συμβατότητά του με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η κυβέρνηση της χώρας στο πλαίσιο των διεθνών συμβάσεων για τα δικαιώματα της γυναίκας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γενικώς και του Συντάγματος

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ακτιβιστές και ιδιαίτερα οι υπερασπιστές των δικαιωμάτων των γυναικών εξακολουθούν να αποτελούν στόχο βιαιοπραγιών εκ μέρους των ζηλωτών, ιδίως των φανατικών που στράφηκαν εναντίον πολλών εξ αυτών, περιλαμβανομένης της Sitara Αφγανής προασπίστριας των δικαιωμάτων των γυναικών και μέλους του Επαρχιακού Συμβουλίου από την Kandahar του Αφγανιστάν, που σκοτώθηκε έξω από το σπίτι της· Gul Pecha και Abdul Aziz που δολοφονήθηκαν αφού κατηγορήθηκαν για ανήθικες πράξεις και καταδικάστηκαν σε θάνατο από συμβούλιο συντηρητικών κληρικών· Malai Kakar, η πρώτη γυναίκα αστυνομικός στην Kandahar που διηύθυνε την αστυνομική υπηρεσία για εγκλήματα κατά των γυναικών στη συγκεκριμένη πόλη,

Θ. λαμβάνοντας υπόψη την περίπτωση του ηλικίας 23 ετών Αφγανού δημοσιογράφου Perwiz Kambakhsh που καταδικάστηκε σε θάνατο επειδή κυκλοφόρησε άρθρο για τα δικαιώματα των γυναικών στο Ισλάμ· ότι μετά από έντονες διεθνείς διαμαρτυρίες η καταδίκη αυτή μετετράπη σε 20ετή κάθειρξη,

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθούν να καταγγέλλονται απειλές και μέτρα εκφοβισμού σε βάρος των γυναικών στο δημόσιο βίο ή σε βάρος όσων εργάζονται εκτός οικίας και ότι τούτο έχει επιβεβαιωθεί από εκθέσεις του ΟΗΕ· λαμβάνοντας

υπόψη τις πρόσφατες εκθέσεις σχετικά με τις αυξανόμενες δυσκολίες σε σχέση με τη συμμετοχή των κοριτσιών στο εκπαιδευτικό σύστημα, στην οποία αντιτίθενται οι ζηλωτές και οι φανατικοί,

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη τις υποθέσεις νέων γυναικών που έχουν καταχωρηθεί τα τελευταία έτη οι οποίες αυτοκτόνησαν για να αποφύγουν γάμους διά της βίας ή τη συζυγική βία,

1. ζητεί την αναθεώρηση του σχεδίου νόμου για τους σίτες στο Αφγανιστάν δεδομένου ότι είναι σαφές πως το περιεχόμενο του νόμου αυτού δεν συμβιβάζεται με την αρχή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών όπως ορίζεται στο Σύνταγμα και στις διεθνείς συνθήκες.

2. υπογραμμίζει τους κινδύνους που συνεπάγεται η έγκριση νομοθεσίας, η εφαρμογή της οποίας περιορίζεται σε ορισμένα στρώματα του πληθυσμού και που εξ ορισμού ενθαρρύνει τις διακρίσεις και την αδικία·

3. συνιστά στο υπουργείο δικαιοσύνης του Αφγανιστάν την κατάργηση όλων των νόμων που εισάγουν διακρίσεις σε βάρος των γυναικών και που είναι αντίθετοι με τις διεθνείς συνθήκες στις οποίες το Αφγανιστάν είναι συμβαλλόμενο μέρος·

4. θεωρεί ουσιώδους σημασίας για τη δημοκρατική ανάπτυξη της χώρας να δεσμευτεί το Αφγανιστάν υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γενικώς και ιδιαίτερα των δικαιωμάτων των γυναικών που διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην ανάπτυξη της χώρας και που πρέπει να μπορούν να απολαμβάνουν πλήρως των θεμελιωδών και δημοκρατικών τους δικαιωμάτων· τονίζει εκ νέου την υποστήριξή του στην καταπολέμηση όλων των μορφών διακρίσεων, περιλαμβανομένων εκείνων για θρησκευτικούς λόγους ή των συνδεδεμένων με το φύλο·

5. υπενθυμίζει ότι το έγγραφο στρατηγικής της ΕΕ σχετικά με το Αφγανιστάν για την περίοδο 2007-2013 θεωρεί την ισότητα ανδρών και γυναικών και τα δικαιώματα της γυναίκας πρωταρχικό διακύβευμα της εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής του Αφγανιστάν·

6. χαιρετίζει το Θάρρος των Αφγανών γυναικών και εκφράζει την υποστήριξή του προς αυτές οι οποίες διαδήλωσαν στην Καμπούλ κατά του νέου σχεδίου νόμου, καταδικάζει τις βιαιοπραγίες όσων έπεσαν θύματα κατά τις διαδηλώσεις αυτές και ζητεί από τις αρχές της Καμπούλ να εξασφαλίσουν την προστασία τους·

7. καταδικάζει τις δολοφονίες υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της χειραφέτησης των Αφγανών γυναικών και ιδιαίτερα την πρόσφατη δολοφονία της Sitara , περιφερειακής βουλευτού·

8. πληροφορείται με αποτροπιασμό την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου του Αφγανιστάν να επικυρώσει την ποινή 20ετούς κάθειρξης στον Perwiz Kambakhsh με την κατηγορία της βλασφημίας και καλεί τον Πρόεδρο Καρζάι να δώσει χάρη στον Perwiz Kambakhsh και να εξουσιοδοτήσει την απελευθέρωσή του·

9. καλεί τις αρχές του Αφγανιστάν, περιλαμβανομένων των τοπικών, να λάβουν όλα

τα δυνατά μέτρα για την προστασία των γυναικών από τη σεξουαλική βία και από άλλες μορφές βίας με βάση το φύλο και να προσάγουν ενώπιον της δικαιοσύνης τους δράστες·

10. θεωρεί ότι οι Πρόοδοι που επιτελέστηκαν στον τομέα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, οι οποίες σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια με μεγάλες προσπάθειες επ' ουδενί θα πρέπει να θυσιαστούν στο βωμό του προεκλογικού παζαριού μεταξύ των κομμάτων·

11. ενθαρρύνει την υποψηφιότητα γυναικών για την εκλογή προέδρου που προβλέπεται στις 20 Αυγούστου και επιμένει για την πλήρη συμμετοχή των Αφγανών γυναικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, μεταξύ των άλλων δικαιωμάτων στα οποία θα έπρεπε επίσης να περιλαμβάνονται τα δικαιώματα των γυναικών να εκλέγονται και να διορίζονται στα ύπατα κρατικά αξιώματα·

12. καλεί την Επιτροπή, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να εξακολουθήσουν να θίγουν το θέμα του νόμου περί του καθεστώτος των σιτισμών γυναικών και των οποιονδήποτε διακρίσεων σε βάρος γυναικών και παιδιών ως απαράδεκτο και ασυμβίβαστο με τη μακροπρόθεσμη δέσμευση της Διεθνούς Κοινότητας στην αρωγή προς το Αφγανιστάν και την προσπάθεια αποκατάστασης και ανασυγκρότησης της χώρας αυτής·

13. καλεί την Επιτροπή να παράσχει άμεση βοήθεια για τη χρηματοδότηση και τον προγραμματισμό του Υπουργείου Γυναικείων Υποθέσεων του Αφγανιστάν καθώς και την προώθηση της συστηματικής ενσωμάτωσης μιας προσέγγισης με βάση την ισότητα των φύλων σε όλες τις πολιτικές ανάπτυξης στο Αφγανιστάν·

14. καλεί το Αναπτυξιακό Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τη Γυναίκα, (UNIFEM)³⁶ να επαγρυπνεί ιδιαίτερα·

15. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, την κυβέρνηση και το κοινοβούλιο της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Αφγανιστάν, καθώς και στην πρόεδρο της ανεξάρτητης επιτροπής των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

---

³⁶ United Nations development Fund for women: προωθεί την ενδυνάμωση των γυναικών και την ισότητα των φύλων. Εργάζεται για να υποστηρίξει καινοτόμες δραστηριότητες προς όφελος των γυναικών σύμφωνα με εθνικές και περιφερειακές προτεραιότητες και στρέφει την εργασία του μέσα στο πλαίσιο του Εδρευόντος Συντονιστικού συστήματος στα Ηνωμένα Έθνη. Διαδραματίζοντας έναν ισχυρό ρόλο υπεράσπισης το Ταμείο επικεντρώνεται στη ενθάρρυνση ενός πολύπλευρου πολιτικού διαλόγου για την ισχυροποίηση της θέσεως των γυναικών. Βλέπε: <http://www.unric.org/el/-----articles/10825> και <http://www.unifem.undp.org/>

Ματιές στην επικαιρότητα

- **Στην προστασία και όχι στη δίωξη των ακτιβιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα πρέπει να στοχεύει η Ρωσία, σύμφωνα με τη Διεθνή Αμνηστία.** Συγκεκριμένα, σε δήλωσή της στις 8 Δεκεμβρίου, δύο μέρες πριν την Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οργάνωση χαρακτήρισε την αποτυχία της ρωσικής κυβέρνησης να προστατέψει την δράση των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως παραβίαση των διεθνών υποχρεώσεων της. Επιπλέον, δεν είναι λίγες οι φορές που η ίδια η ζωή των ακτιβιστών τίθεται σε κίνδυνο. Η Διεθνής Αμνηστία ανησυχεί για το βαθμό αμεροληψίας της δίκης ενός ακτιβιστή, καθώς θεωρεί πολύ πιθανό να διώκεται για τις νόμιμες και όχι τις παράνομες πράξεις του. Χαρακτηριστικά, ζητά την αποφυλάκιση του Alexei Sokolov, επικεφαλής μιας ρωσικής ΜΚΟ κατά των βασανιστηρίων, που συνελήφθη λόγω υποψίας ότι είχε λάβει μέρος σε μια ληστεία 5 χρόνια πριν.
- **Έκκληση για την κατάργηση της θανατικής ποινής σε παγκόσμιο επίπεδο απηύθυνε η Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ.** Με αφορμή την 20^η επέτειο του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου για τη Θανατική Ποινή, που προστέθηκε στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα το 1989, η Επίτροπος Navi Pillay σε σχετική δήλωσή της στις 15 Δεκεμβρίου εξέφρασε την γενική αντίθεσή της στη χρήση της θανατικής ποινής ως μέσο τιμωρίας καθώς και τους ποικίλους λόγους της για αυτή της την στάση, από το θεμελιώδες δικαίωμα στη ζωή μέχρι την πιθανότητα δικαστικών λαθών.
- **Ευρύτατα διαδεδομένη παραμένει μέχρι σήμερα η πρακτική του βασανιστηρίου παρά τις προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας, σύμφωνα με δήλωση της Διεθνούς Επιτροπής κατά των Βασανιστηρίων στις 10 Δεκεμβρίου.** Παρά την επικύρωση της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων από 146 εκ των 192 κρατών μελών του ΟΗΕ, η χρησιμοποίησή αυτής της σκληρής μεθόδου δεν έχει ακόμη εξαλειφθεί πλήρως. Ο πρόεδρος της Επιτροπής, Claudio Grossman, αναγνώρισε ως σημαντικότερα εμπόδια την άρνηση να υιοθετηθεί ένας κοινός ορισμός για την έννοια του βασανιστηρίου,

την ποινικοποίηση αυτού, την αποτυχία να υπάρξει σωστή έρευνα σε περίπτωση που γίνει σχετική καταγγελία και, τέλος, την ατιμωρησία που απολαμβάνουν οι δράστες.

- **Ως παραβιάσεις του Διεθνούς Δικαίου εκ μέρους του Ισραήλ χαρακτήρισε την εκδίωξη Παλαιστινίων από τα σπίτια τους εκπρόσωπος του ΟΗΕ στις 10 Δεκεμβρίου.** Η Karen Abuzayd, Γενική Επίτροπος της UNRWA – υπηρεσία του ΟΗΕ που έχει ως έργο της την παροχή βοήθειας στους Παλαιστινίους πρόσφυγες – τόνισε πως η εξαναγκασμένη μετακίνηση πάνω από 120 Παλαιστινίων από την γειτονιά Sheikh Jarrah στην ανατολική Ιερουσαλήμ φανερώνει την αποτυχία της διεθνούς κοινότητας να εκπληρώσει τις υποσχέσεις της Οικουμενικής Διακήρυξης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και εξέφρασε την άρνηση του ΟΗΕ απέναντι στους ισχυρισμούς του Ισραήλ πως τα συγκεκριμένα περιστατικά ανήκουν στην εσωτερική δικαιοδοσία του. Δήλωσε, τέλος, πως η UNRWA καλεί το Ισραήλ να επιτρέψει στους εκδιωχθέντες να επιστρέψουν στα σπίτια τους, δείχνοντας σεβασμό στα δικαιώματα, την ελευθερία και την αξιοπρέπειά τους.

- **Εκτός νόμου τέθηκε κουρδικό κόμμα από το ανώτατο δικαστήριο της Τουρκίας.** Η απόφαση εκδόθηκε την 11^η Δεκεμβρίου και έχει προκαλέσει πληθώρα αρνητικών σχολίων. Ως λόγος προβλήθηκε η προώθηση κουρδικής αυτονομιστικής ιδεολογίας, ενώ όχι μόνο κηρύχτηκε το ίδιο το κόμμα παράνομο, αλλά 37 από τα μέλη του αποκόπηκαν από οποιοδήποτε δικαίωμα συμμετοχής στα κοινά για 5 χρόνια. Το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θεώρησε αυτή την απόφαση ως ένδειξη της απόλυτης αναγκαιότητας μιας συνταγματικής μεταρρύθμισης στην Τουρκία, ώστε να ευθυγραμμιστούν οι νόμοι της με τις ανάγκες προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

- **Το Σάββατο 12 Δεκεμβρίου διεξήχθησαν προεδρικές εκλογές στην Αμπχαζία , την de facto αποσχισθείσα περιοχή της Γεωργίας.** Οι εν λόγω

εκλογές αποκηρύχτηκαν εντόνως από την ηγεσία της Γεωργίας ως παράνομες και ανήθικες. Αντιθέτως, υποστηρίχθηκαν με θέρμη από τη Ρωσία, η οποία σημειωτέον παρέχει το 60 % του προϋπολογισμού της «χώρας» και συμβάλλει σημαντικά στην οικονομία της Αμπχαζίας με άμεσες ξένες επενδύσεις. Κανένας διεθνής οργανισμός δεν έστειλε παρατηρητές εκτός από τη Ρωσία και τη Βενεζουέλα, των οποίων οι παρατηρητές δήλωσαν ότι οι εκλογές διεξήχθησαν σε ήρεμο κλίμα.

- **Σύμφωνα με τη Διεθνή Αμνηστία 900 άτομα αντιμετωπίζουν θανατική ποινή ενώ 120 έχουν ήδη εκτελεστεί αυτό το έτος στο Ιράκ.** Οι θανατικές ποινές, οι οποίες είχαν σταματήσει το 2007 άρχισαν και πάλι με την ιρακινή ηγεσία να θέτει ζήτημα ασφάλειας. Σύμφωνα με αναφορά της ΟΗΧΡ (UN Office of the High Commissioner for Human Rights), το πρώτο εξάμηνο του 2009 χαρακτηρίστηκε από βελτίωση στην ασφάλεια της χώρας, ωστόσο παρά τη μείωση των επιθέσεων συνεχίστηκαν τόσο οι άνευ διακρίσεως όσο και οι στοχευμένες επιθέσεις. Άλλες αναφορές δείχνουν ότι ο αριθμός των επιθέσεων που ήταν βασισμένες στη σεξουαλική προτίμηση αυξήθηκε, ενώ κακοποίηση γυναικών και δολοφονίες που έγιναν στο όνομα της «τιμής» έμειναν ατιμώρητες.
- **Για την παρενόχληση πολιτικών ακτιβιστών και υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατηγορούνται οι αρχές του Ουζμπεκιστάν.** Η οργάνωση Human Rights Watch αναφέρει ότι, από τις 7 του Νοέμβρη, τοπικές αρχές σε έξι διαφορετικές περιοχές έθεσαν υπό κράτηση επτά ακτιβιστές και χτύπησαν τους τρεις από αυτούς, ένας εκ των οποίων χρειάστηκε να διακομιστεί στο νοσοκομείο. Οι ακτιβιστές είχαν προγραμματίσει να συναντηθούν με τον Bahodir Choriev, αρχηγό του Birdamlik, του αντιπολιτευτικού κινήματος, ο οποίος επέστρεψε στο Ουζμπεκιστάν τον Οκτώβρη, καθώς ήταν εξορισμένος και βρισκόταν στις ΗΠΑ. Μαζί του βρισκόταν και ο Diloram Iskhakova, επικείμενος αρχηγός του ίδιου κινήματος. Η συνάντηση τελικά δεν έλαβε χώρα εξαιτίας της σύλληψης των ακτιβιστών.

- **Για την παρενόχληση ερευνητών με αντικείμενο τα ανθρώπινα δικαιώματα κατηγορείται η κυβέρνηση του Κιργιστάν.** Ειδικότερα, απαγορεύθηκε στις 2 Δεκέμβρη η είσοδος στη Nigina Bakhrieva, πρώην επικεφαλής του Υπουργείου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Κράτους Δικαίου στο Τατζικιστάν, η οποία προσεκλήθη σαν ανεξάρτητη ειδήμων από το γραφείο του διαμεσολαβητή στο Κιργιστάν. Παρομοίως, απέλασαν τον Bakhrom Hamroev, υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μαζί με τη ρωσική οργάνωση Memorial, αφότου είχε περάσει μια εβδομάδα στο νότιο μέρος της χώρας διενεργώντας έρευνα. Η Εθνική Υπηρεσία Ασφαλείας του Κιργιστάν τον περιόρισε για μια νύχτα και κατέσχεσε το υλικό που είχε μαζέψει ο ερευνητής σχετικά με παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τις αρχές του Κιργιστάν και των υπηρεσιών ασφαλείας σε υποθέσεις θρησκευτικού εξτρεμισμού και τρομοκρατίας. Την ίδια μέρα, στις 18 Νοέμβρη, τέθηκε υπό κράτηση και ο Izzatilla Rakhmatillaev, συνεργάτης του Hamroev, ο οποίος, αφού ανακρίθηκε, αφέθηκε ελεύθερος μερικές ώρες αργότερα.
- **Ο Aakash Mallah, αντιπρόεδρος του εθνικιστικού κόμματος του Πακιστάν Jeay Sindh Qaumi Mahaz (JSQM) και ο ακτιβιστής Noor Mohammad Khaskheli απήχθησαν στις 30 Οκτώβρη από την επαρχία Sindh στο νοτιανατολικό Πακιστάν.** Τοπικές πηγές θεωρούν ότι οι δύο άντρες εξαφανίσθηκαν δια της βίας από αξιωματούχους ασφαλείας της κυβέρνησης.
- **Οι δημοτικές εκλογές στο Κόσσοβο αναμένεται να επαναληφθούν σε τρεις δήμους λόγω σοβαρών περιπτώσεων παρατυπιών, κλοπής και νοθείας.** Η εκλογική επιτροπή σχετικά με τις εφέσεις και τις καταγγελίες ζήτησε από την κεντρική επιτροπή εκλογών να επαναληφθούν οι εκλογές σε τρεις κοινότητες του Κοσσόβου, διότι έλαβε καταγγελίες από 34 από τα 60 εκλογικά κέντρα στο Prizren, 21 από τα 31 στο Gjilan και 15 από τα 26 στο Lipjan.
- **Συνελήφθη στις 18 Δεκεμβρίου ο Goran Marconic, πρώην διοικητής μονάδας της αστυνομίας των Σέρβων της Βοσνίας, που κατηγορείται για γενοκτονία εξαιτίας της συμμετοχής του στη σφαγή της Σρεμπρένιτσα τον**

Ιούλιο του 1995 . Ο Marcobic, 45 ετών, που συνελήφθη στην Bijeljina, ήταν την εποχή της σφαγής της Σρεμπρένιτσα ο διοικητής μίας ειδικής μονάδας της αστυνομίας των Σέρβων της Βοσνίας που ονομαζόταν Jahorina, όπως μετέδωσε το πρακτορείο Onasa. Περίπου 8.000 μουσουλμάνοι άνδρες και έφηβοι σκοτώθηκαν στη σφαγή της Σρεμπρένιτσα, τον Ιούλιο του 1995, σε χρονικό διάστημα λίγων ημερών, μετά την κατάληψη του μουσουλμανικού θυλάκου που είχε κηρυχθεί «προστατευόμενη ζώνη του ΟΗΕ» από τις σερβοβοσνιακές δυνάμεις.

- **Έρευνα που διεξήχθη στη Ρωσία απέδειξε πως η μεγάλη πλειοψηφία της ρωσικής κοινωνίας τάσσεται υπέρ της θανατικής ποινής ως τιμωρία για απεχθή εγκλήματα.** Συνολικά το 79% των Ρώσων θεωρεί αποδεκτό να εφαρμόζεται η θανατική ποινή, κυρίως σε εκείνους που έχουν καταδικασθεί για βιασμό ανηλίκων, ενώ το 17% είναι εναντίον αυτής της τιμωρίας και το 5% δεν έδωσε απάντηση. Σύμφωνα με την έρευνα, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες (65%) δήλωσαν πως η θανατική ποινή θα πρέπει, επίσης, να εφαρμόζεται σε τρομοκράτες, ενώ το 27% ήταν αντίθετοι και 7% δεν ήταν σίγουροι για την επιλογή τους. Επίσης, το 61% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι οι έμποροι ναρκωτικών θα πρέπει να τιμωρούνται με τέτοιο τρόπο, ενώ το 30% ήταν κατά και 8% δεν απάντησε. Η έρευνα έδειξε, επίσης, πως το 60% ήταν υπέρ της θανατικής ποινής για τους ανθρώπους που διέπραξαν φόνους εκ προμελέτης. Μια τέτοια θέση είναι απαράδεκτη για το 31% των ερωτηθέντων, με 9% να μην έχει σαφή τοποθέτηση. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων δήλωσε ότι η θανατική ποινή δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε διεφθαρμένους υπαλλήλους (66%), σε εκείνους που βρέθηκαν ένοχοι για προδοσία και κατασκοπεία (65%), σε περιπτώσεις ένοπλης ληστείας (62%), οργάνωσης ενός στρατιωτικού πραξικοπήματος (59%) και προσπάθειας δολοφονίας του αρχηγό του κράτους (54%).